

2012

Työsuojeluhallinnon
vuosikertomus

Työsuojeluhallinto
Tampere 2013

Kannen kuva: Piretta Pietilä
Ulkoasu ja taitto: Aino Myllyluoma
Painopaikka: Multiprint Oy, Tampere

ISBN 978-952-479-113-7

TERVETTÄ TYÖTÄ

PIDEMPIÄ TYÖURIA
TYÖSUOJELULLA

REILUT PELISÄÄNNÖT
TYÖELÄMÄÄN

ASiantuntijuutta
lainmukaisten
työolojen turvaamiseksi

Sisältö

Esipuhe	3
Työympäristön ja työhyvinvoinnin linjaukset	4
Työsuojeluhallinnon toiminta	6
Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toiminta	6
Työsuojeluvalvonta	6
Työelämän pelisääntöjen valvonta	6
Harmaan talouden torjuntaan osallistuminen	6
Työurien pidentäminen	7
Työn ja työolojen aiheuttama haitallinen kuormitus	8
Työtapaturmien torjunta	9
Työterveyshuollon valvonta	9
Kemikaalivalvonta	9
Maatalous	9
Merenkulku	10
Markkinavalvonta	10
Valvonnan vaikuttavuus	12
Valvonnan toteuttaminen hankkeina	13
Toimivallan käyttö	13
Työrikkokset	14
Valvontaa tukeva toiminta	15
Koulutus	15
Viestintä	15
Tietojärjestelmät	17
Työsuojeluosaston toiminta	18
Lainsäädännön valmistelu	18
Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta..	18
Valvonnan ohjaus	18
Tulosohjaus	18
Muu ohjaus	19
Työsuojelupolitiikan valmistelu ja kehittäminen	19
Työsuojeluhallinnon voimavarat	20
Yhteistyö ja verkostoituminen	22
Kansallinen yhteistyö.....	22
Kansainvälinen yhteistyö	23
Eurooppalainen yhteistyö	23
Pohjoismainen yhteistyö	24
Liite 1	25
Liite 2	26

Esipuhe

Työsuojeluvalvonnan myönteinen kehitys jatkui vuonna 2012. Työsuojelutarkastusten ja tarkastettujen valvontakohteiden määrät lisääntyivät. Vuosina 2008 ja 2009 työsuojelupiirit tarkastivat vuosittain noin 14 700 valvontakohdetta, vuonna 2010 tarkastettiin lähes 14 200 ja vuonna 2011 noin 16 000 valvontakohdetta. Vuonna 2012 tarkastettiin jo yli 18 700 valvontakohdetta. Työsuojelun vastuualueiden tulos- ja tulospalkkiotavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin.

Erityistä huomiota kiinnitettiin valvonnan laatuun, sen parantamiseen ja yhdenmukaistamiseen. Vera-valvontatietojärjestelmällä tuotetut tarkastuskertomukset ovat asiakkaiden kannalta näkyvä muutos. Työsuojelun vastuualueiden vertaisarvioinnit auttavat niitä tunnistamaan parhaat käytäntönsä niin kuin vain huippuammattilaiset voivat sen keskenään tehdä ja myös oppimaan toisiltaan. Koordinointiryhmissä on yhdenmukaistettu valvontamenettelyjä ja tulkintoja valvottavasta lainsäädännöstä.

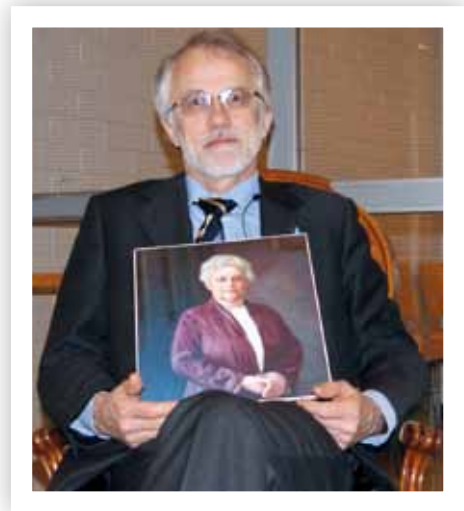
Asiakaskyselyn tulosten perusteella asiakkaat ovat tyytyväisiä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toimintaan. Toki niiden toimintaa voidaan edelleen parantaa. Siitä selvitysmiehet Mikko Hurmalainen ja Pentti Pekkala tekivät omat ehdotuksensa ja työmarkkinakeskusjärjestöt omansa. Muun muassa ne huomioon ottaen hallitus valmisti vuoden 2013 puolella annetun selontekonsa aluehallintouudistuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta.

Työsuojeluosaston toiminta keskittyi entistä selkeämmin ministeriön perustehtäviin: valtioneuvoston päätöksenteon tukemiseen, kansalliseen ja eurooppalaiseen säädösvalmisteluun sekä alaisen hallinnon ohjaukseen. Sähkömagneettisia kenttiä koskevan direktiivin valmistelu on esimerkki erinomaisesta yhteistyöstä STM-konsernissa samoin kuin kotimaisten ja eurooppalaisten sidosryhmien kanssa.

Kertomusvuoden aikana työsuojeluosaston organisaatio vakiinnutettiin osaston nykyisiä tehtäviä vastaavaksi. Vanhan tuottavuusohjelman mukaiset henkilöstötavoitteet saavutettiin. Valtioneuvoston uudet suuret kehittämishankkeet – esimerkiksi kokonaisarkkitehtuurityö, vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelma sekä keskushallintouudistus – olivat työn alla.

Kaiken kaikkiaan sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston ja aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden henkilöstö on tehnyt upean tuloksen vuonna 2012.

Leo Suomaa
osastopäällikkö, ylijhtaja

Kuva: Reetta Aho

Työympäristön ja työhyvinvoinnin linjaukset

Vuonna 2011 hyväksytyt työympäristön ja työhyvinvoinnin linjaukset vuoteen 2020 määrittävät työsuojelun pitkän aikavälin tavoitteet ja toimenpiteet. Linjaukset tukevat sosiaali- ja terveysministeriön strategista tavoitetta pidentää elinikäistä työssäoloaikaa kolmella vuodella ja ne täsmentävät työsuojelun roolia tavoitteen edistämisessä.

Linjauksissa asetetut tavoitteet vuoteen 2020 ovat (verrattuna vuoden 2010 tilanteeseen)

- Ammattitautien määrä vähenee 10 %
- Työpaikkatapaturmien taajuus alenee 25 %
- Työn aiheuttama haitallinen kuormitus vähenee
 - Koettu fyysinen kuormitus vähenee 20 %
 - Koettu psyykkinen kuormitus vähenee 20 %

Linjausten toimenpidekokonaisuudet ovat

- Johtaminen työhyvinvoinnin kulmakivi
- Työterveyshuollosta tehokas kumppani
- Yhteistyöstä tietoa, tahtoa ja osaamista
- Viestinnällä vaikuttavuutta
- Hyvä lainsäädäntö perusta työolojen vähimmäistasolle
- Osaava työsuojeluhallinto hoitaa lainsäädännön toimeenpanoa.

Linjausten toimeenpano toteutetaan työsuojelun ja työelämän toimijoiden verkostoyhteistyönä. Vuonna 2012 linjauksia tehtiin tunnetuksi kansallisesti ja kansainvälisesti. Tavoitteiden toteutumista tuettiin hallitusohjelman mukaisin Työhyvinvointifoorumin ja Johtamisen kehittämisverkoston toimenpitein sosiaali- ja terveysministeriön johdolla ja Työterveyslaitoksen organisoimana.

Lisäksi linjauksia on hyödynnetty valtioneuvoston hyväksymä Työelämän kehittämisstrategian sisällöissä ja toimeenpanossa, jota koordinoidaan työ- ja elinkeinoministeriössä.

Tapaturmavakuutuslaitosten liiton tietojen perusteella vuonna 2011 työpaikkatapaturmataajuuden kehitys oli tavoitteen kannalta epäedullinen, mutta vuonna 2012 taajuus kehittyi tavoitteen saavuttamisen näkökulmasta parempaan suuntaan. Tavoitteen mukainen taajuus vuonna 2020 on 22,7.

Työterveyslaitoksen keräämien tietojen mukaan vuonna 2010 ammattitauteja ja ammattitautiepäilyjä oli 5 839. Vuoteen 2020 tavoite on vähentää ammattitauteja siten, että määrä on 5 255.

Kuva: Reetta Aho

Taulukko 1. Palkansaajien työpaikkatapaturmataajuuden kehitys vuodesta 2010 (lukumäärä miljoonaa työtuntia kohden)

2010	30,2
2011	31,0
2012 (ennakkotieto)	30,0

Lähde: TVL

Työsuojeluhallinnon toiminta

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toiminta

Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto ohjaa työsuojelun aluehallinnon toimintaa neljän vuoden runkosopimuksilla sekä vuosittaisilla tulossopimuksilla. Vuosi 2012 oli runkosopimuskauden 2012–2015 ensimmäinen toimintavuosi.

Työsuojeluvalvonta

Sosiaali- ja terveysministeriön ja aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden välisissä runkosopimuksissa on sovittu työsuojeluvalvonnan keskeiset tavoitteet ja toimialat, joihin valvonta pääasiassa kohdennetaan. Painopisteitä valvonnassa runkosopimuskaudella 2012–2015 ovat työelämän pelisääntöjen valvonta ja työurien pidentäminen. Työelämän pelisääntöjen valvonnassa harmaan talouden torjuntaan osallistuminen on keskeisessä asemassa. Työpaikoilla tulee olla lainsäädännön edellyttämät toimivat menettelyt turvallisen ja terveellisen työn tekemiseen.

Työelämän pelisääntöjen valvonta

Harmaan talouden torjuntaan osallistuminen

Työsuojelun vastuualueet osallistuivat **harmaan talouden torjuntaan** osana työelämän pelisääntöjen valvontaa. Työsuojelun vastuualueet valvoivat ulkomaalaisten työntekijöiden työnteko-oikeutta ja työsuhteen vähimmäisehtojen noudattamista valvonnan kohteiksi valituilla toimialoilla. Rakennusalan valvonnassa laadittiin erillinen suunnitelma harmaan talouden torjumiseksi. Suunnitelma tehtiin yhteistyössä rakennusalan keskeisten sidosryhmien kanssa. Harmaan talouden torjunnassa tiedottamisen ja viranomaisyhteistyön avulla tuettiin tehokkaasti valvontaa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue valvoi koko maassa lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (tilaajavastuulaki 1233/2006). Valvonnan tavoitteena oli torjua yrityksille ja yhteiskunnalle harmaasta taloudesta ja epäterveestä kilpailusta aiheutuvia haittavaiku-

Rakennusalan koordinaatioryhmä laati valtakunnallisen valvontasuunnitelman

Rakennusalan koordinaatioryhmän tehtävänä on ollut huolehtia valvonnan suunnittelusta ja kehittämisestä, rakennusalaa koskevien säädösten yhdenmukaisesta tulkinnasta sekä sidosryhmäyhteistyön hoitamisesta. Ryhmä laati vuodelle 2012 koko maata koskevan valvontasuunnitelman, jonka mukaan valvonta järjestettiin aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla. Valvontasuunnitelman perusteella laadittiin konkreettiset tarkastusten asialistat, joiden avulla työpaikatarkastukset tehtiin. Vuoden 2012 keskeiset toiminta-alueet olivat työturvallisuuskilpailut, muiden päätoteuttajien valvonta, rakennuttaja- ja suunnittelijavalvonta sekä harmaan talouden valvonta.

Rakennusyrityksille järjestettiin alueellisesti turvallisuuskilpailut yhdessä sidosryhmien kanssa. Kilpailuun liittyvillä työsuojelutarkastuksilla valvottiin työolosuhteiden vähimmäistasoa sekä motivoitiin rakennusalan työturvallisuuteen sitoutuneita yrityksiä entistä parempiin tuloksiin työturvallisuudessa. Turvallisuuskilpailuihin osallistuneiden yritysten työturvallisuuden taso on parantunut joka vuosi, ja tapaturmataajuus on vähentynyt merkittävästi. Valtakunnallisessa työturvallisuuskilpailussa palkittiin parhaat työmaat. Nämä työmaat toimivat esimerkkeinä työturvallisuuden tasosta, joka on saavutettavissa nykyisin käytettävissä olevilla teknisillä ratkaisulla.

Harmaan talouden esiintymistä on torjuttu valvomalla tunnistekortteja, veronumeroita ja

tuksia. Tilaajavastuutarkastajat tekivät eri puolilla maata yhteensä 885 tarkastusta. Tarkastukset tehtiin pääasiassa rakennusalalle, teollisuuteen, julkishallintoon sekä logistiikka-alalle. Muille toimialoille tarkastuksia tehtiin lähinnä saatujen vihjeiden perusteella. Laiminlyöntimaksuprosessi käynnistettiin 59 tapauksessa. Laiminlyöntimaksujen yhteismäärä oli 539 600 euroa.

Kuva: Piretta Pietilä

*Keijo Päivärinta, ylitarkastaja,
Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
Rakennusalan koordinaatioryhmän puheenjohtaja*

työmaan henkilöluetteloja, tilaajavastuuelvoitteiden noudattamista, ulkomaalaisiin työntekijöihin kohdistuvaa lainsäädäntöä ja ulkomaalaisten työntekijöiden työsuhteen ehtoja. Vaikka tilaajavastuuselvityksissä löytyi puutteita, on kuitenkin niiden työmaiden osuus, joilla asiat tilaajavastuulain näkökulmasta ovat kunnossa, on kasvanut ainakin pääurakkatasolla. Tunnistekorttivalvonnassa on havaittu, että 86 prosentilla työntekijöistä on ollut säädösten mukaiset tunnistekortit.

Koordinaatioryhmä on tehnyt tiivistä yhteistyötä rakennusalan keskeisten sidosryhmien kanssa harmaan talouden torjumiseksi sekä rakennusalan työntekijöiden työturvallisuuden parantamiseksi.

Tilaajavastuutarkastajat toimivat aktiivisesti harmaan talouden torjunnan kehittämiseksi yhteistyössä muun muassa verohallinnon, poliisin ja Eläketurvakeskuksen kanssa esimerkiksi välittämällä tarkastushavainnot muille viranomaisille.

Kuva: Marja Tereska-Korhonen

Venla Roth vähemmistövaltuutetun toimistosta ja Jari Kähkönen Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmästä (toinen ja kolmas vasemmalta) kävivät keskustelemassa ihmiskauppaa koskevasta viranomaisyhteistyöstä Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella Antero Seppäsen, Anu Iksen, Seppo Peckalan ja Kristiina Linnan kanssa.

Tavara- ja henkilöliikenteen kuljettajien **ajo- ja lepoaikoja** koskevat määräykset ovat yhdenmukaisia kaikissa Euroopan Unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioissa. Kukin jäsenvaltio järjestää alueellaan asianmukaista ja säännöllistä valvontaa siten, että tarkastuksia suoritetaan sekä maantiellä että yritysten tiloissa. Työsuojeluviranomaiset valvovat autonkuljettajien ajo- ja lepoaikoja valvontadirektiivin (2006/22/EY) mukaisesti. Vuonna 2012 tarkastettavien kuljettajatyöpäivien lukumäärätavoite oli kolme prosenttia kaikista valvottavien ajoneuvojen kuljettajien työssäolopäivistä. Työsuojeluhallinnon ja poliisin välisen tehtäväjaon mukaisesti työsuojeluviranomaiset suorittavat valvontaa ensisijassa yritysten toimitiloissa ja poliisi maantiellä. Vuonna 2012 kuljettajatyöpäiviä tarkastettiin yrityksissä yhteensä noin 237 900.

Työaikalainsäädännön toteutumista valvottiin kaikilla niillä tarkastuksilla, joilla se oli tarkoituksenmukaista sekä erityisen suunnatun työaikavalvonnan avulla. Työsuojelun vastuualueet toteuttivat tulossopimuksen

mukaisesti myös **määräaikaisten työsuhteiden ja vuokratyövoiman valvontaa sekä yhdenvertaisuuslain valvontaa.**

Työurien pidentäminen

Työn ja työolojen aiheuttama haitallinen kuormitus

Asiakasväkivallan uhkaan liittyvien hallintamenettelyjen olemassaoloa valvottiin muun muassa kaupan, majoitustoiminnan, turvallisuuden, koulutuksen sekä terveys- ja sosiaalipalvelujen toimialoilla. Hallintamenettelyjä häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi valvottiin muun muassa julkishallinnon, koulutuksen, terveys- ja sosiaalipalvelujen, kaupan sekä turvallisuuden toimialoilla. Työn muita psykososiaalisia kuormitustekijöitä valvottiin muun muassa ICT-alalla sekä kunta- ja julkishallinnossa. Valvontahavainnoissa ilmeni muun muassa, että erityisesti toimistotyössä psykososiaalista kuormi-

tusta työnantajat eivät ole aina osanneet mieltää työn vaaratekijäksi, ja se oli tästä syystä jäänyt huomioimatta vaarojen selvittämisessä.

Käsin tehtäviin nostoihin liittyvien riskien hallintamenettelyjä valvottiin muun muassa teollisuuden, kaupan, siivouksen sekä sosiaali- ja terveystalouden toimialoilla. Toistotyöstä aiheutuvien riskien hallintamenettelyiden olemassaoloa valvottiin teollisuuden ja kaupan toimialoilla.

Valvontakokemusten perusteella toimivat turvallisuuden hallintamenettelyt ovat yleistyneet työpaikoilla. Toimialojen välillä on kuitenkin edelleen suuria eroja.

Työtapaturmien torjunta

Työsuojeluhallinto pyrkii vähentämään työtapaturmia vaikuttamalla tapaturmavaarallisten toimialojen työoloihin ja työpaikkojen turvallisuuden hallinnan menettelyihin. Osana valvontaa työsuojeluviranomaiset arvioivat työpaikkojen turvallisuuden tasoa työolosuhtemittareilla valtakunnallisessa rakennusalan turvallisuuskilpailussa. Rakennusalan turvallisuuskilpailuun osallistui 41 talonrakennustyömaata eri puolilta maata.

Työterveyshuollon valvonta

Työterveyshuollon valvonnassa työsuojelun vastuualueet valvoivat, että työpaikoilla on ajantasainen työterveyshuoltosopimus, työpaikkaselvitys ja sen perusteella tehty toimintasuunnitelma sekä sitä, että erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa työtehtävissä toimivien henkilöiden osalta on tehty terveystarkastukset. Lisäksi selvitettiin, että työpaikoilla on toteutettu lainsäädännön edellyttämät toimenpiteet. Valvonnassa tuli esille, että työnantaja on yleensä järjestänyt työntekijöilleen työterveyshuollon. Työpaikkaselvityksissä ilmeni eniten puutteita. Toinen keskeinen havainto tarkastuksilla oli, että erityisesti pienillä työpaikoilla työterveyshuollon järjestämisessä on puutteita. Työterveyshuollon valvonnassa vastuualueet tekivät yhteistyötä aluehallintovirastojen peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueiden kanssa.

Kemikaalivalvonta

Kemikaaliriskien hallinnan ja kemikaalien turvallisen käytön varmistaminen työpaikoilla on yksi runkosopi-

muskauden 2012–2015 valvonnan vaikuttamiskohde. Valvontaa tehtiin työpaikoilla, joissa esiintyi merkittävää kemikaalien käyttöä. Kemikaalivalvontaa toteutettiin myös valtakunnallisena valvontahankkeena.

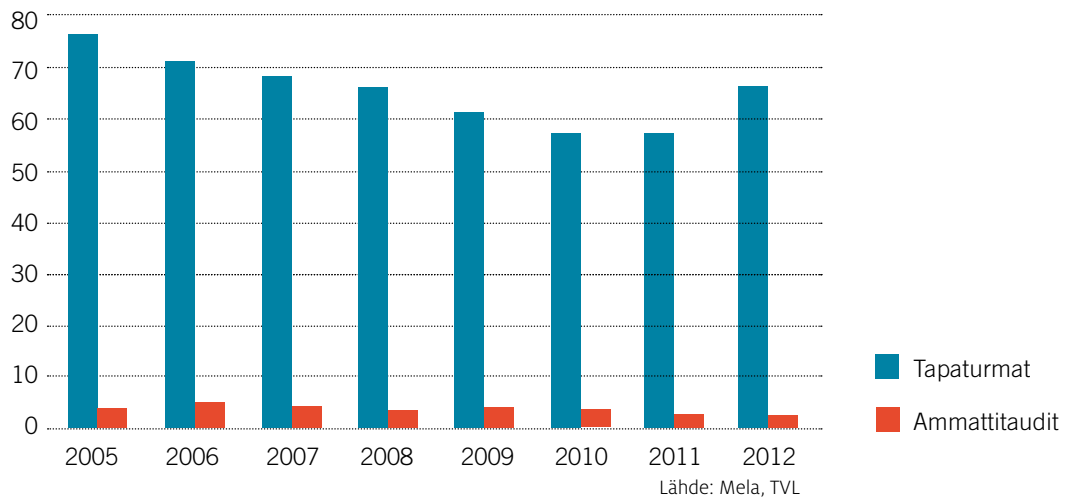
Valtakunnallinen **kemikaalivalvontahanke** kohdistui ruostumatonta terästä ja happoterästä työstäviin metallialan yrityksiin. Hankkeen tavoitteena oli vähentää kemikaaliriskejä, yhdenmukaistaa lainsäädännön noudattamista ja lisätä sekä yritysten että tarkastajien valmiuksia kemikaaliturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Tarkastukset kohdistuivat tuotantolaitosten työolosuhteisiin, yritysten käyttämiin kemikaaleihin ja työntekijöiden työssään käyttämiin henkilönsuojaimiin. Tarkastuksia tehtiin 142 yritykseen. Tulokset osoittivat, että oma-aloitteisesti työpaikoilla hoidettiin parhaiten onnettomuustilanteisiin ja pelastusvalmiuteen liittyvät asiat. Sen sijaan huonoimmin hoidettu oli henkilönsuojainten käyttö, kemikaaliriskien hallinta sekä järjestys ja siisteys.

Hankkeen tavoitteena oli myös määräystenvastaisten tuotteiden poisto markkinoilta. Kaikkiaan tarkastettiin 311 tuotteen etiketit ja käyttöturvallisuustiedotteet. Etiketeistä 40 prosenttia ja käyttöturvallisuustiedotteista 59 prosenttia täytti lainsäädännön asettamat vaatimukset. Etiketeissä yleisin puute oli se, etteivät annetut tiedot kailta osin vastanneet käyttöturvallisuustiedotteen tietoja. Käyttöturvallisuustiedotteissa oli eniten puutteita luokituksessa, varoitusmerkeissä ja vaaralausekkeissa.

Maatalous

Maatalouden työsuojeluvallonta tapahtuu pääasiassa asiakasyhteydenottojen perusteella. Toimenpidepyyntöjä tulee keskimäärin 200 vuodessa. Yhteydenotot koskevat tavallisesti palkanmaksuun ja työaikaan liittyviä epäselvyyksiä. Maatalousalan työpaikkojen turvallisuuden tasoa on yleisesti pyritty parantamaan osallistumalla maatalousalan näyttelyihin ja Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston kampanjoihin.

Työsuojeluviranomaiset tekivät valvontakyselyjä ja työpaikkakäyntejä kausityövoimaa käyttäville marjatilaille. Tarkastuksissa selvitettiin työterveyshuollon järjestäminen, tapaturmavakuuttaminen, työaikakirjanpito, ulkomaisen työvoiman käyttö, palkkaus ja henkilöstötilat. Työaikakirjanpidossa oli puutteita lähes jokaisella tilalla. Työaikakirjanpidon puutteista johtuen palkkauksen arvi-

Kuvio 1. Maatalousyrittäjien tapaturmat ja ammattitaudit

ointi ei ollut kaikilla tiloilla mahdollista. Puutteita oli myös palkkalaskelmissa ja lomakorvausten maksussa sekä luontaisetujen merkitsemisessä.

Vuodesta 2005 maatalousyrittäjien tapaturmasuhde on ollut tasaisesti laskussa, mutta syksyn 2012 erittäin vaikeissa korjuolosuhteissa sattui paljon tapaturmia ja laskeva trendi taittui. Vuonna 2012 sattui 66 tapaturmaa tuhatta vakuutettua maatalousyrittäjää kohti. Vastaava suhdeluku vuonna 2011 oli 57. (Kuvio 1)

Merenkulku

Kertomusvuonna työsuojeluviranomaiset suorittivat alusten valvontaa tulossopimusten ja ministeriön ohjeiden mukaisesti.

Kansainvälisen työjärjestön ILO:n merityösopimuksen kansallinen säädösvalmistelu jatkui työsuojeluhallinnon toimivaltaan kuuluvien asioiden osalta. Työsuojeluhallinto valmisteli merityösertifikaatin edellyttämien tarkastusten suorittamista.

Merityösertifikaatti perustuu ILO:n merityösopimukseen (Maritime Labour Convention MLC 2006). Merityösertifikaatti on edellytys laivan liikennöinnille. Alukselle tehtävä työsuojelutarkastus on puolestaan edellytys sertifikaatin myöntämiselle. Sertifikaatin myöntää liikenteen turvallisuusvirasto Trafi työsuojeluviranomaisen lausunnon perusteella. Merityösertifikaattivaatimus tulee voimaan asteittain vuoden 2013 aikana.

Markkinavalvonta

Markkinoilla olevien koneiden, laitteiden, henkilönsuojainten ja kemikaalien on vastattava lainsäädännön asettamia vaatimuksia. Työsuojeluviranomaisten tehtäviin kuuluu valvoa työssä käytettävien tuotteiden vaatimustenmukaisuutta. Markkinavalvonnan toimenpiteitä tehdään sekä työsuojelun vastuualueilla että työsuojeluosastolla.

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet käsitelivät 128 markkinavalvontatapausta, jotka koskivat pääosin koneita ja henkilönsuojaimia. Näistä sosiaali- ja terveysministeriön käsiteltäväksi siirtyi yhteensä 16 tapausta. Vastuualueilta siirtyvien markkinavalvontatapauksen lisäksi ministeriöön tulee myös muilta tahoilta markkinavalvontatapausta käsiteltäväksi. Ministeriö sai päätökseen vuoden aikana yhteensä 26 markkinavalvontatapausta, joista yhdeksässä tapauksessa kiellettiin tuotteen luovuttaminen markkinoille tai käyttöön. Tapaukset koskivat koneita ja henkilönsuojaimia. Työsuojeluosasto on ohjannut edelleen aluehallintovirastojen markkinavalvontaa ja vastannut markkinavalvontaverkostojen toiminnasta. Kansalliseen yhteistyöhön on osallistuttu muiden markkinaviranomaisten kanssa ja kansainväliseen yhteistyöhön muun muassa jäsenmaiden markkinavalvontaviranomaisten yhteistyöryhmissä.

Vuoden 2012 aikana markkinavalvontaa toteutettiin EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksen

Kuva: Piretta Pietilä

(765/2008/EY) eri tuoteryhmille laadittujen markkinavalvontasuojelmien mukaisesti.

Valtakunnallisessa **henkilönsuojainten markkinavalvontahankkeessa** työsuojelun vastuualueet tarkastivat rakennusalaalla käytettäviä suojaimia eli teollisuuskypäriä, kypäriin kiinnitettäviä visiirejä, näkyviä varoitusvaatteita ja kokovaljaita. Tarkastuksia tehtiin suojaimia maahan- tuoviin ja myyviin erikoisliikkeisiin, rautakauppoihin ja tavarataloihin. Henkilönsuojaimista noin 50 prosenttia oli merkintöjen ja käyttöohjeiden puolesta kunnossa. Kokovaljaista 70 prosentissa merkinnät ja käyttöohjeet täyttivät vaatimukset.

Pohjoismaisessa **henkilönsuojainten tulliyhteistyöhankkeessa** kehitettiin tulliyhteistyön toimintatapoja. Suomessa kokeiltiin työsuojelun vastuualueiden ja Tullin välistä yhteistyötä valvomalla tarkkailujakson aikana maahantuotuja teollisuuskypäriä. Seurantajaksolla maahantuodut erät täyttivät niitä koskevat vaatimukset.

Raivaussahojen leikkulaitteiden jälkivalvontahankkeessa varmistettiin, ettei EU:ssa kiellettyjä laitteita ole myynnissä. Hankkeessa tarkastettiin 213 myyntipaikkaa, joista kahdeksasta löytyi myyntikiellossa olevia laitteita yhteensä sata kappaletta. Vastuualueet valvoivat, että ne poistettiin myynnistä.

Eurooppalaisen **konemeluhanke**en loppuraportti valmistui ja julkaistiin vuonna 2012. Hankkeeseen osallistui 14 maata, ja siinä tarkastettiin yli 1500 koneiden käyttöohjetta melutietojen osalta. Vain 20 prosentissa melutiedot täyttivät lainsäädännön vaatimukset.

Suomi osallistui vuonna 2012 eurooppalaiseen **polttopuukoneiden** tiedonkeruu- ja markkinavalvontahankkeeseen. Hankkeella kerättiin tietoa markkinoilla olevien koneiden teknisistä ratkaisuista. Tietoa on tarkoitus hyödyntää valmisteilla olevien polttopuukonestandardien teknisen tason määrittelyssä.

Nostolaitteiden tarkastusten asianmukaisuutta ja tarkastusten suorittajien pätevyyttä pyrittiin parantamaan valtakunnallisella hankkeella. Hankkeessa valvottiin työpaikkojen nostolaitteiden turvallisuutta ja kerättiin tietoa siitä, miten tarkastuksia ja tarkastajien pätevyyttä koskevia säädöksiä on noudatettu. Hanke kohdistui autonostimiin ja teollisuusnostureihin. Työpaikoista noin 45 prosentilla ei ollut huomautettavaa.

Työsuojelun vastuualueet toteuttivat vuonna 2012 **koneiden hätäpysäyttimiä ja niiden toimintaa koskevan markkinavalvontahankkeen**, joka kohdistui työpaikoilla käytössä oleviin koneisiin. Hankkeessa kerättiin tietoa käytössä olevista erilaisista hätäpysäytysratkaisuista ja niiden toiminnallisista ominaisuuksista.

Valvonnan vaikuttavuus

Työsuojeluvalvonnan tavoitteena on saada aikaan vaikutuksia sekä yhteiskunnan että työpaikkojen tasolla. Työsuojeluvalvontaa toteutetaan viranomaisen tai asiakkaan aloitteesta.

Vaikuttavuuden aikaansaamiseksi yksi keskeinen tekijä on valvontakohteiden valinta. Runkokaudelle 2012–2015 on tehostettu valvonnan kohdentamista. Vastuualueet kohdentavat viranomaisaloitteista valvontaa valtakunnallisen ja alueellisen toimintaympäristöanalyysin sekä eri tietojärjestelmistä saatavien tietojen perusteella. Valvonnan kohdentamisessa kaikki vastuualueet ovat lisäksi laatineet koko runkokauden kattavan valvontasuunnitelman, jota päivitetään vuosittain. Lisäksi työsuojelun vastuualueiden asettamisessa alueellisissa työsuojelulautakunnissa on pyritty saamaan esille työmarkkinaosapuolten näkemyksiä entistä paremmin valvonnan suunnitteluun.

Asiakasaloitteinen valvonta perustuu asiakasyhteydenottoihin. Niihin vastattiin kertomusvuonna kattavasti asetettuja palveluiden toimitus- ja saatavuusaikoja noudattaen. Asiakasyhteydenotoista noin yksi kolmasosa liittyy työolosuhdeasioihin ja kaksi kolmasosaa työsuhteasioihin. Työsuojelun vastuualueiden arvioiden mukaan asiakaskysyntä on vielä edelleen alhaisemmalla tasolla kuin ennen aluehallintovirastoihin siirtymistä.

Runkosopimuskaudella 2012–2015 tavoitteena on lisätä hallitusti tarkastusten kokonaismäärää laadusta tinkimättä. Työpaikatarkastusten kokonaismäärä nousi edellisestä vuodesta, vuonna 2012 tarkastuksia tehtiin noin 22 500. Myös tarkastettujen valvontakohteiden määrä nousi vuonna 2012. Tarkastukseen työpaikalla käytetty aika pysyi samana kuin vuonna 2011.

Työsuojelun vastuualueiden ilmoituksen mukaan vastuualueet käyttivät henkilöresursseistaan keskimäärin 17 prosenttia asiakasaloitteiseen valvontaan vuonna 2012. Asiakasaloitteisia tarkastuksia tehtiin noin 1900 vuonna 2012. Tämä on noin seitsemän prosenttia enemmän kuin vuonna 2011.

Valvonnan vaikuttavuutta lisätään myös valvonnan laatua ja menetelmiä kehittämällä. Työsuojeluhallinnossa on käytössä vertaisarviointimenettely työsuojelun vastuualueiden valvontakäytäntöjen ja valvonnan laadun yhdenmukaistamiseksi. Vastuualueiden ja työsuojeluosaston edustajista koostuva ryhmä arvioi sovitun menettelyn mukaisesti kerrallaan yhden vastuualueen toimintaa asiakirjojen ja viikon mittaisen kenttäjakson perusteella. Vuonna 2012 toteutettiin Lounais-Suomen ja Länsi- ja Sisä-Suomen työsuojelun vastuualueiden vertaisarvioinnit.

Vastuualueiden välisen tiedonvälityksen lisäämiseksi ja valvonnan yhtenäistämiseksi valvonnan keskeisille substanssialueille ja työsuojeluvalvonnan tukitoimintoihin perustettujen koordinaatioryhmien toiminta jatkui vuonna 2012.

Valvonnan vaikuttavuuden tutkimus on käynnistymässä valvontahankkeiden yhteydessä. Valtakunnallisen kuntahankkeen tutkimusosioon on saatu rahoitusta sosiaali- ja terveysministeriön tutkimus- ja kehittämismäärärahoista. Myös rakennusalan valvonnan vaikuttavuustutkimus on käynnistymässä.

Runkokaudella 2012–2015 valvontaa tukevaa viestintää kehitetään työsuojeluosaston ja työsuojelun vastuualueiden yhteistyönä. Sidosryhmien mahdollisuuksia tiedottaa ja jakaa informaatiota hyödynnetään nykyistä paremmin. Sidosryhmäyhteistyötä tehostetaan muutenkin. Muun muassa sidosryhmien osallistumista valvontahankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen pyritään lisäämään.

Taulukko 2. Työpaikatarkastukset vuosina 2008–2012

TYÖPAIKKATARKASTUKSET (viranomaisaloitteiset ja asiakasaloitteiset yhteensä)	2008	2009	2010	2011	2012
Tarkastusten lukumäärä	20 477	19 916	20 200	22 300	22 500
Tarkastetut valvontakohteet	14 717	14 618	14 162	15 983	18 700
Tarkastukseen työpaikalla keskimäärin käytetty aika (tuntia)	2,1	2,0	1,9	1,6	1,6

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, työsuojeluosasto

Kuva: Marja Tereska-Korhonen

Valvonnan toteuttaminen hankkeina

Hankemuotoinen toiminta on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi toteuttaa työsuojeluvalvontaa sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla. Runkokaudella 2012–2015 valvonnan toteuttamista hankkeina lisätään. Vastuualueiden valvonta organisoidaan pääosin hankkeiksi. Valvontahankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa tehdään yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Hankkeissa valvonta toteutetaan yhteisesti sovittujen menettelyiden mukaisesti. Hankkeiden seuranta ja raportointi toteutetaan valvontatietojärjestelmässä. Vastuualueiden oman ilmoituksen mukaan vuonna 2012 tarkastuksista suurin osa toteutettiin hankkeissa.

Esimerkkihankkeita koko runkokauden 2012–2015 kattavasta laajasta sidosryhmien kanssa yhteistyössä toteutettavasta valvontahankkeesta on kunta-alan työpaikkoihin kohdistuva valtakunnallinen valvontahanke ”Turvallinen, terveellinen ja tuottava kuntatyö 2015”. Hanke toteutetaan yhteistyössä Työturvallisuuskeskuksen kuntaryhmän, KT Kuntatyönantajien ja kunta-alan pääsopijajärjestöjen kanssa. Valvontahankkeen keskeisenä tavoitteena on kunta-alan työpaikkojen turvallisuus-

johtamisen ja työturvallisuuden hallinnan parantaminen. Vuonna 2012 hankkeessa tehtiin tarkastuksia 160 kunnassa. Suurin toimiala oli terveys- ja sosiaalipalvelut, johon kohdistui noin puolet tehdyistä tarkastuksista.

Toimivallan käyttö

Työsuojeluviranomaiset valvovat työsuojelusäädösten noudattamista. Tärkeimmät työsuojelua koskevat lait ovat työturvallisuuslaki, työsopimuslaki, työaikalaki, työterveyshuoltolaki sekä laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan yhteistoiminnasta.

Valvonnan keinot vaihtelevat motivoinnista ja neuvonnasta pakkokeinojen käyttöön. Toimintaohjeen työsuojelutarkastaja voi antaa kaikista työsuojeluviranomaisen valvottavaksi kuuluvista asioista. Kehotus ja sitä mahdollisesti seuraava velvoittava päätös sen sijaan voidaan antaa vain tietyissä, laissa säädetyissä asioissa. Vuonna 2012 työsuojelutarkastajat antoivat noin 42 400 toimintaohjetta tarkastetuille työpaikoille. Kehotuksia työsuojelutarkastajat antoivat kertomusvuonna 6 400. Määrät nousivat vuoden 2011 tasosta, jolloin annettiin noin 38 000 toimintaohjetta ja noin 6 200 kehoitusta.

Työsuojeluviranomainen voi velvoittaa työnantajaa ja muita asianosaisia poistamaan säännösten vastaisen olotilan. Tällöin työpaikalle annetaan velvoite ja sen toteuttamiseksi asetetaan määräaika. Näitä velvoittavia päätöksiä annettiin kertomusvuonna 210.

Työsuojeluviranomainen voi tehdä myös päätöksen, jolla kielletään vaaraa aiheuttavan koneen, työvälineen tai muun teknisen laitteen tai työmenetelmän käyttäminen tai työn teon jatkaminen, jos näistä aiheutuu hengen tai terveyden menettämisen vaara. Tällöin on kyseessä käyttökielto. Käyttökieltoja annettiin kertomusvuonna 42.

Tilaa javastuulain valvonnassa tarkastusten seurauksena käynnistettiin laiminlyöntimaksuprosessi 59 tapauksessa. Tilaa javastuun laiminlyöntimaksujen suuruus oli yhteensä noin 539 600 euroa vuonna 2012.

Ilmoituksia poliisille esitutkintaa varten työsuojeluviranomaiset tekivät vuonna 2012 yhteensä 425, vastaava

luku vuonna 2011 oli 367. Lausuntoja poliisille ja syyttäväviranomaisille annettiin kertomusvuonna 518, vuotta aiemmin 554.

Työrikokset

Työrikosten määrä on viime vuosina ollut nousussa ja vuosittain tulee ilmi hieman alle 400 tapausta. Kasvussa olleiden työturvallisuusrikosten määrä nousi vuonna 2012 huomattavasti kun tapauksia oli yhteensä 249. Viranomaisten tietoon tullut luvattoman ulkomaisen työvoiman käyttö vaikuttaa tilastojen perusteella olevan edelleen sangen vähäistä. Työntekijöiden edustajan oikeuden loukkaaminen, työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaaminen tai sen yritys sekä työnvälitysrikos ovat tilastojen mukaan nykyään sangen harvoin esiintyviä tekoja. (Taulukko 3)

Taulukko 3. Poliisin tietoon tulleet rikoslain (39/1889) 47 luvun mukaiset työrikokset 2003–2012

Rikosnimike	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Työturvallisuusrikos	177	188	208	184	189	195	185	238	205	249
Työaika suojelurikos	10	7	18	19	18	18	14	20	28	32
Työsyryntä	33	42	50	58	68	63	53	75	93	78
Kiskonnan tapainen työsyryntä	-	3	4	15	14	13	42	31	35	40
Työntekijöiden edustajan oikeuksien loukkaaminen	-	-	2	-	-	3	1	-	-	-
Työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaaminen tai loukkaamisen yritys	1	1	1	-	2	-	-	2	2	2
Työnvälitysrikos	-	1	-	-	-	-	2	2	-	-
Luvattoman ulkomaisen työvoiman käyttö	88	57	11	19	15	11	16	15	10	13
Työturvallisuusrikkomus	33	43	23	25	22	25	21	13	20	23
Nuorten työntekijöiden suojelusäännösten rikkominen	1	2	3	1	1	-	-	-	-	-
Työsuojelutietojen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöminen	4	1	4	11	15	16	15	15	6	-
Yhteensä	347	345	324	332	344	344	349	411	399	437

Lähde: Tilastokeskus

Valvontaa tukeva toiminta

Työsuojeluvalvontaa tukeva valtakunnallinen toiminta on keskitetty Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen yhteydessä toimivaan tukipalveluyksikköön Tupaan. Työsuojelun tukitoimintoja ovat työsuojelun vastuualueiden yhteiset koulutus ja viestintä sekä tietojärjestelmät. Viestinnässä ja koulutuksessa tukipalveluyksikön johtokuntina toimivat valtakunnalliset koordinaatioryhmät, joissa ovat edustettuina kaikki työsuojelun vastuualueet sekä sosiaali- ja terveysministeriö.

Koulutus

Valtakunnallisesti järjestettävä työsuojelun vastuualueiden henkilöstön koulutus jakaantuu tulostavoitteita tukevaan koulutukseen sekä uusien tarkastajien peruskoulutukseen. Koulutuksen toteuttaa työsuojelun vastuualueiden tukipalveluyksikkö, ja sen ohjauksesta vastaa valtakunnallinen koulutuksen koordinaatioryhmä. Kertomusvuonna koulutuksen laatuun kiinnitettiin erityisesti huomiota. Koulutuksista kerättyjen palautteiden yleisarviointien keskiarvo nousi edellisvuodesta, se oli noin 4 asteikolla 1–5.

Kaikki uudet tarkastajat saavat noin puolen vuoden aikana käytävän peruskoulutuksen. Peruskoulutus koostuu yhdeksästä 3–4 päivän lähiopetusjaksosta. Lisäksi opiskelu sisältää välitehtäviä sekä perehdytystä omalla työsuojelun vastuualueella. Vuoden 2012 aikana peruskoulutuksia oli käynnissä neljä, joista yksi oli räätälöity tilaajavastuu- ja ulkomaalaistarkastajille.

Tulostavoitteita tukevia koulutustilaisuuksia järjestettiin 17. Lisäksi laadittiin sisällöt ja ohjelmat yhdeksälle moduulikoulutukselle, jotka ovat työsuojelun vastuualueiden käytettävissä. Vera-valvontatietojärjestelmän käyttökoulutuksia oli yli 20.

Vuonna 2012 jatkettiin työsuojeluhallinnon koulutusjärjestelmän uudistamista. Uusi koulutusjärjestelmä tulee sisältämään peruskoulutukset eri henkilöstöryhmille, syventävät koulutukset eri työsuojelun sisältö- ja erikoistumisalueilta sekä päivittäis- ja ajankohtaiskoulutukset. Syventävien opintojen sisältöjen valmistelu aloitettiin muutamalle erityisalueelle, esimerkkinä työtapaturmien tutkinta, työsuhteasioiden valvonta ja häirintäasioiden valvonta.

Kuva: Unto Kärkkäinen

Viestintä

Työsuojelun vastuualueiden tukipalveluyksikkö vastaa yhteisestä viestinnästä. Yhteistä viestintää ohjaa valtakunnallinen koordinaatioryhmä. Työsuojelun vastuualueilla toteutetaan myös alueellista viestintää.

Vuonna 2012 määriteltiin työsuojelun vastuualueiden viestinnän linjaukset runkokaudelle 2012–2015. Osana linjauksia määriteltiin myös työsuojeluhallinnon ydinviestit. (Kuvio 2)

Työsuojelun vastuualueiden yhteistä ulkoista viestintää toteutetaan työpaikka- ja mediatiedottein. Työpaikkatiedotteet julkaistaan työsuojeluhallinnon verkkopalvelussa www.tyosuojelu.fi, mediatiedotteet jaetaan aluehallintovirastojen tiedotepalvelun kautta.

Verkkopalvelu tyosuojelu.fi on tyosuojeluhallinnon tärkein viestintäkanava. Vuonna 2012 sivustolla käytiin yli miljoona kertaa. Kävijöitä oli kuukausittain kymmeniä tuhansia. Vuonna 2012 päätettiin verkkopalvelun kokonaisuudistuksesta, jossa uudistetaan verkkopalvelun rakenne ja kehitetään sen sisältöä käyttäjien tarpeet huomioon ottaen.

Henkilöstö- ja sidosryhmälehti Ts-nyt ilmestyi vuonna 2012 viisi kertaa. Lehden uudistamiseksi toteutettiin lukijakysely ja laadittiin uudistamissuunnitelma.

Työpaikkojen käyttöön suunnatut oppaat ja esitteet ovat osa tyosuojelun vastuualueiden viestintää. Painotuotteita voi tilata julkaisumyynnin verkkokaupasta, joka toimii osoitteessa www.tyosuojelu.fi/julkaisumyynti. Pää-

osa julkaisuista on saatavana verkkokaupassa sähköisessä muodossa.

Tyosuojeluasioista viestitään myös Tyosuojelunäyttelyn keinoin. Tyosuojelunäyttelyssä kävijä saa tyosuojelualan tietoa ja opastusta ja pääsee esimerkiksi itse kokeilemaan erilaisia apuvälineitä ja henkilönsuojaimia. Näyttelyn suosio on pysynyt vakaana. Vuonna 2012 opastettuja ryhmiä näyttelyssä kävi 171. Tyosuojelunäyttelyn toiminta on valtakunnallista, ja Tampereella toimivan pysyvän näyttelyn ohella oleellinen toimintatapa on osallistua erilaisiin messu- ja näyttelytapahtumiin ympäri maata. Vuonna 2012 Tyosuojelunäyttely osallistui kymmeneen ulkopuoliseen tapahtumaan.

Kuvio 2. Tyosuojelun vastuualueiden ydinviestit runkokaudella 2012–2015.

Kuva: Reetta Aho

Kertomusvuonna työsuojeluhallinnon viestintäosaimista kehitettiin kahdessa erillisessä viestintäkoulutuksessa, joista toinen oli suunnattu työsuojeluhallinnon johdolle ja esimiehille, toinen henkilöstölle. Henkilöstön koulutuksessa keskiössä oli hankeviestintä.

Tietojärjestelmät

Tukipalveluysikkö hallinnoi työsuojelun tietojärjestelmiä. Keskeisimpinä tehtävinä ovat sopimusten hallinta tietojärjestelmätoimittajien kanssa, tietojärjestelmien ylläpidon koordinointi järjestelmätoimittajien ja aluehallinnon tietohallintopalveluysikön Ahtin välillä sekä eri vastuualueiden loppukäyttäjien tukeminen tietojärjestelmiin liittyvissä ongelmatilanteissa.

Vuoden 2012 aikana toteutettiin tietojärjestelmien tekninen siirtoprojekti, jossa kaikki työsuojelun tietojärjestelmät siirrettiin sosiaali- ja terveysministeriön palvelimilta Ahtin ylläpitämillä palvelimille. Uusia työsuojelun tietojärjestelmiä ei ole otettu käyttöön vuoden 2012 aikana Vera-tietojärjestelmän käytön laajentumista lukuun ottamatta. Tapaturmaselostusrekisteri Tapsin ylläpito lopetettiin vuoden 2012 lopussa.

Vera-tietojärjestelmää kehitetään Valtimo-hankkeessa

Valtimo-hanke on työsuojeluhallinnon kehittämishanke, jossa tuotetaan helppokäyttöiset, keskeisiä prosesseja tukevat työvälineet työsuojeluvalvontaan sekä sen suunnitteluun ja seurantaan. Tavoitteena on myös luoda asiakkaiden käyttöön sähköisiä asiointipalveluita.

Valtimo-hankkeen tuloksena syntyvän tietojärjestelmän osakokonaisuudet – Vera valvonta, Vera raportointi ja Vera asiointi – otetaan käyttöön vaiheittain. Vera valvonnan toinen osa, valvonnan työkalut, otettiin tuotantokäyttöön keväällä 2012. Työnantajille toimitettuja tarkastuskertomuksia Veralla tehtiin kertomusvuonna 7676.

Kertomusvuoden lopussa valmistui myös Vera valvonnan kolmas osa, valvonnan tiedonkeruu.

Työsuojeluosaston toiminta

Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto ohjaa aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueita, valmistelee ja kehittää työsuojelun lainsäädäntöä sekä työsuojelupolitiikkaa ja huolehtii kansainvälisestä yhteistyöstä työsuojelun alalta.

Lainsäädännön valmistelu

Työsuojelulainsäädäntöä on valmisteltu kolmikantaisessa yhteistyössä työturvallisuussäännöksiä valmistelevalle neuvottelukunnassa. Säädösvalmistelussa kiinnitettiin erityisesti huomiota harmaan talouden torjuntaan ja valvonnan vaikuttavuuteen.

Kertomusvuonna annettiin hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi veromenettelystä annetun lain ja työturvallisuuslain muuttamisesta (HE 92/2012). Esityksen tarkoituksena on tehostaa rakennusalan verovalvontaa. Yhteisen rakennustyömaan päätoteuttajan olisi toimitettava verohallinnolle verovalvontaa varten tarpeelliset tiedot työmaalla työskentelevistä henkilöistä. Työturvallisuuslakiin lisättäisiin säännös päätoteuttajan velvollisuudesta pitää ja säilyttää luetteloa työmaalla työskentelevistä työntekijöistä ja itsenäisistä työsuorittajista. Työnantajalle ja itsenäiselle työsuorittajalle säädettäisiin velvollisuus toimittaa luettelon pitämiseksi tarvittavat tiedot.

Vuonna 2012 tuli voimaan laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella. Lailla panttiin täytäntöön Kansainvälisen työjärjestön ILO:n erityyöä koskeva yleissopimus ja Euroopan unionin erityyöä koskeva direktiivi. Lain nojalla annettiin valtioneuvoston asetukset laivaväen asuinympäristöstä aluksella ja laivaväen ruokahuollosta aluksella. Asetuksilla ajanmukaistettiin alusten laivaväen työ- ja asuinympäristöä ja ruokahuoltoa koskevat vaatimukset. Tähän liittyen muutettiin rikoslakia, työturvallisuuslakia ja lakia työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta.

Kertomusvuonna ajanmukaistettiin valtioneuvoston asetus työssä käytettävien ajoneuvojen peruutushälyttimistä ja esimerkkiluettelot nuorille työntekijöille vaaral-

lisista töistä ja sopivista töistä. Lisäksi muutettiin eräitä henkilönostoihin liittyviä säännöksiä ja hallinnollisia säännöksiä.

Työsuojeluhallinto osallistui vuonna 2012 myös muun liitteessä 2 mainitun työsuojelulainsäädännön kolmikantaiseen valmisteluun.

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta tutki 120 työehtosopimusta vuonna 2012. Näistä 49:n osalta annettiin yleissitovuutta koskeva päätös. Vuoden lopussa oli voimassa 162 yleissitovaksi vahvistettua työehtosopimusta. Lisäksi vahvistamislautakunta on käännättänyt 96 yleissitovaa työehtosopimusta ruotsiksi. Yleissitovat työehtosopimukset on julkaistu Valtion säädöstietopankissa Finlexissä.

Valvonnan ohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto ohjaa työsuojelun aluehallinnon toimintaa tulosohtauksen ja muun ohjauksen avulla. Ohjauksella varmistetaan toiminnan ja työsuojeluvalvonnan tuloksellisuus ja tasalaatuisuus.

Tulosohtaus

Tulosohtaus kattaa työsuojelun vastuualueiden toiminnan tavoitteet ja määrärahat. Tulosohtaukseen sisältyy myös vastuualueiden toiminnan seuranta ja raportointi. Sosiaali- ja terveysministeriö sopii yhdessä vastuualueiden neljäksi vuodeksi kerrallaan työsuojeluvalvonnan tavoitteet runkosopimuksella. Runkosopimusta tarkennetaan vuosittaisilla toiminnallisilla tulossopimuksilla.

Hallitusohjelmassa korostuu työsuojelun kannalta kaksi merkittävää asiaa, työurien pidentäminen ja harmaan talouden valvonta. Nämä asiat on otettu huomioon työsuojelun vastuualueiden runkosuunnitelmassa vuosille 2012–2015. Runkosuunnitelman pohjalta työsuojelun vastuualueiden kanssa on sovittu sekä runkosopimus-

kauden 2012–2015 että vuoden 2012 tulostavoitteet tulosneuvotteluissa.

Hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi työsuojeluosastolla sovitaan yhteen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan laitosten tulostavoitteita. Työsuojeluosasto osallistui Työterveyslaitoksen, Säteilyturvakeskuksen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä aluehallintovirastojen peruspalvelu-, oikeusturva- ja luvat -vastuualueiden tulossopimusten valmisteluun.

Muu ohjaus

Työsuojeluosasto antaa valvontaan liittyviä ohjeita työsuojelun aluehallinnolle. Ohjeiden tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja parantaa työsuojeluvalvonnan laatua sekä tehostaa voimavarojen käyttöä. Valvontaohjeet kohdistuvat tarkastajan toimintaan ja velvollisuuksiin. Kussakin ohjeessa määritellään, mitä tarkastetaan ja mitä velvoitteita työnantajalle voidaan asettaa. Ohjeistuksen tavoitteena on, että tarkastuksilla annetaan samassa suhteessa kehotuksia ja että samanlaisia tapauksia käsitellään samalla tavalla koko maassa.

Kertomusvuonna annettiin kaksi valvontaohjetta, toinen työsyörynnän ja toinen ulkomaisen työvoiman käytön valvonnasta. Kaikki hyväksytyt valvontaohjeet löytyvät työsuojeluhallinnon verkkopalvelusta osoitteesta www.tyosuojelu.fi/fi/valvontaohjeet.

Työsuojeluosaston johdolla jatkettiin työsuojeluhallinnon resurssityöryhmän kolmikantaisesti sovittujen toimenpide-ehdotusten toteuttamista vastuualueilla. Erityisesti valvonnan vaikuttavuuden todentaminen ja toimivallan käytön yhdenmukaistaminen olivat keskeisesti esillä.

Työsuojelupolitiikan valmistelu ja kehittäminen

Työsuojelupolitiikan valmistelua ohjaavat sosiaali- ja terveysministeriön strategia Sosiaalisesti kestävä Suomi 2020 ja ministeriön hyväksymät Työympäristön ja työhyvinvoinnin linjaukset vuoteen 2020. Työsuojeluosaston oman toiminnan lisäksi vuonna 2012 käynnistyi valtakunnallisia yhteistyöhankkeita, joiden sisältöihin ja

toimintaan on onnistuneesti otettu mukaan työsuojelua edistäviä teemoja.

Yksi keskeinen hanke on Työhyvinvointifoorumi, jonka avulla kehitetään työhyvinvoinnin edistämistä työpaikoilla. Hallitusohjelman mukaisena tavoitteena on vakiinnuttaa foorumin toiminta. Työhyvinvointifoorumin toiminnassa on kannustettu erityisesti pk-sektorin työpaikkoja osallistumaan toimintaan, tuettu Nolla tapaturmaa -toiminnan toteutumista ja verkkoviestinnän vahvistamista www.tyohyvinvointifoorumi.fi -palvelulla. Ammattitautien ja terveydelle haitallisen kuormituksen ehkäisytöitä on käynnistetty erityisesti kemikaalialitistuksen ja työpaikalla tapahtuvan epäasiallisen kohtelun asiakokonaisuuksiin.

Vuonna 2012 käynnistettiin myös hallitusohjelman mukainen Johtamisen kehittämisverkosto. STM:n ohjauksessa ja Työterveyslaitoksen toteuttamassa Johtamisen kehittämisverkostossa kootaan ja levitetään hyvän johtamisen käytäntöjä ja esimiestaitoja työpaikoilla.

Vuonna 2012 työsuojeluosasto osallistui aktiivisesti työ- ja elinkeinoministeriön johdolla tehtyjen työelämään liittyvien linjausten ja selvitysten valmisteluun. Merkittävin näistä oli Työelämän kehittämisstrategia vuoteen 2020. Työsuojeluosasto vastaa kehittämisstrategian toimeenpanoon liittyvän Työelämä 2020 -hankkeen koordinoinnista sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla.

Muita ajankohtaisia teemoja vuonna 2012 olivat työurien pidentäminen, työssä koettu väkivalta, osatyökykyiset ja työterveyshuolto. Näiden teemojen osalta työsuojeluosasto on valmistellut työsuojelupolitiikan kantoja ministerille ja ministeriölle.

Työsuojelupolitiikan valmistelussa ja kehittämisessä korostuu entistä enemmän ennakointi. Työsuojelutoiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi toiminnan suunnittelun on perustuttava riittävän laajaan tietopohjaan. Tätä tavoitellaan sidosryhmäyhteistyöllä, systemaattisemmalla toimintaympäristön seuraamisella ja analyysillä sekä hanke- ja kehittämistoiminnan koordinoinnilla. Näin toimimalla edistetään yhteisesti sovittujen tavoitteiden saavuttamista.

Työsuojeluhallinnon voimavarat

Vuonna 2012 työsuojelun vastuualueilla oli käytettävissä 421 henkilötyövuotta. Henkilöstön keski-ikä oli 49,7 vuotta. Henkilötyövuosikehityksessä näkyivät eduskunnan myöntämällä lisämäärärahoilla harmaan talouden torjuntaan palkatut tarkastajaresurssit.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen oli suunnitelmallista ja systemaattista. Henkilöstön osaamista syvennettiin erityisesti valvonnan keskeisillä painoalueilla. Vuonna 2012 koulutuspäiviä oli keskimäärin 6,7 henkilötyövuotta kohden. Henkilöstöstä noin 87 prosenttia osal-

listui henkilöstökoulutukseen. Uuden henkilöstön perehdyttämiseen oli käytettävissä toimivat menettelytavat.

Henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn tulosten mukaan työsuojelun vastuualueiden työtyytyväisyysindeksi oli kertomusvuonna 3,41. Kyselyn tulokset on analysoitu henkilöstön kanssa ja tarvittaviin toimenpiteisiin on ryhdytty muun muassa työterveyshuollon kanssa ottaen huomioon henkilöstön ikääntyminen.

Työsuojeluosaston henkilötyövuosien määrä oli kertomusvuonna noin 67 henkilötyövuotta. Henkilöstön keski-ikä oli 51,7 vuotta. Koulutuspäiviä oli 4,9 päivää henkilötyövuotta kohden.

Taulukko 4. Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden henkilöstötunnuslukuja

Työsuojelun vastuualueet	2011	2012
Henkilötyövuodet *	411	421
Henkilöstön keski-ikä	50,1	49,7
Työtyytyväisyysindeksi	3,43	3,41
Lähtövaihtuvuus %	9,1	9,1
Sairauspoissaolot työpäivää/htv	10,5	10,2

* Työsuojelun vastuualueiden toimintamomentilta palkattu henkilöstö

Lähde: Työsuojelun vastuualueiden vuosiraportti

Kuva: Jarmo Lumme

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston rakennusalan tarkastajat tutustuivat venttiilikaivon suojatelineeseen Tampereella.

Taulukko 5. Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston henkilöstötunnuslukuja

Työsuojeluosasto	2011	2012
Henkilötyövuodet	66,4	66,5
Henkilöstön keski-ikä	52,6	51,7
Työtyytyväisyysindeksi	69,4	-*
Lähtövaihtuvuus %	9,3 **	12,7
Sairauspoissaolot työpäivää/htv	10,3	7,6

* STM:ssä työtyytyväisyyskysely toteutetaan kahden vuoden välein.

** Koko STM:ssä

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö

Työsuojelun vastuualueilla oli käytettävissään vuoden 2012 talousarvion toimintamäärärahaa 27 720 000 euroa ja siitä siirtyi seuraavalle vuodelle 6 566 000 euroa. Vuoden 2011 siirtomäärärahaa oli käytettävissä 5 060 000 euroa. Aluehallintovirastot vastasivat työ-

suojelun vastuualueiden toimitilojen ja tavanomaisten virastopalveluiden kuluista. Työsuojeluosaston toimintamääräraha vuonna 2012 oli 4 668 000 euroa. Määrärahoista noin 80 prosenttia käytettiin henkilöstön palkkamenoihin.

Yhteistyö ja verkostoituminen

Kansallinen yhteistyö

Työsuojelutoiminta perustuu monipuoliseen yhteistyöhön. Eri työsuojelutoimijat tukevat omalla toiminnallaan työsuojelun tavoitteiden saavuttamista. Kertomusvuonna työsuojeluhallinto toimi kiinteässä yhteistyössä **työmarkkinajärjestöjen ja muiden keskeisten sidosryhmien** kanssa.

Yhteistyötä tehtiin valtakunnallisella ja alueellisella tasolla muun muassa erilaisissa työryhmissä ja hankkeissa. Hyvä esimerkki yhteistyöstä on valtakunnallisen kuntahankkeen toteuttaminen yhteistyössä Työturvallisuuskeskuksen kuntaryhmän, KT Kuntatyönantajien ja kunta-alan pääsopijajärjestöjen kanssa.

Yhteistyötä muiden valvontaviranomaisten kanssa jatkettiin aikaisempaan tapaan. Harmaan talouden torjunnan myötä työsuojelun vastuualueiden yhteistyö poliisin ja verohallinnon kanssa on lisääntynyt. Työsuojeluviranomaisten tiedonsaantioikeuksien lisäämiseen tähtäävä lainsäädäntöuudistus mahdollistaa entistä monimuotoisemman yhteistyön viranomaisten välillä. Työelämän kansainvälistymisen myötä ulkomaisten yritysten tilanteiden selvittämiseksi tiedonsaannissa turvaudutaan kasvavassa määrin tiedonvaihtoon EU-maiden työsuojeluviranomaisten välillä.

Kuntien viranomaisten kanssa työsuojelun vastuualueet tekivät yhteistyötä lähinnä tiedonvaihdon muodossa

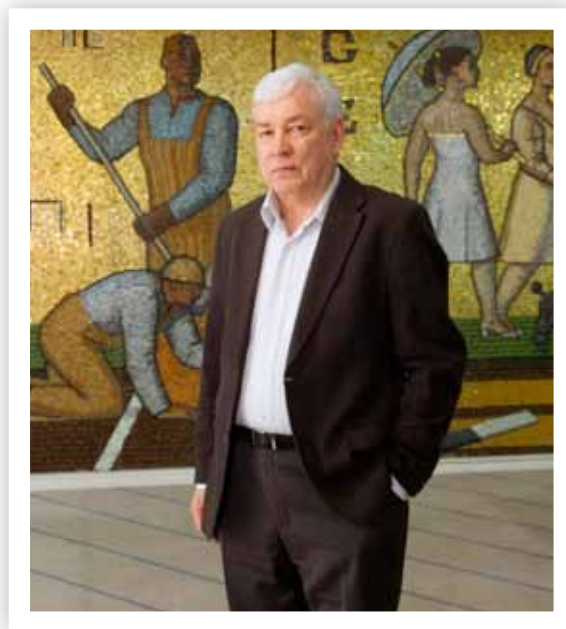
muun muassa paloturvallisuuteen, kemikaalien valvontaan, tupakkalain valvontaan ja rakennusvalvontaan liittyen.

Sosiaali- ja terveysministeriö tulosohjaa **Työterveyslaitoksen** toimintaa ja käy sen kanssa vuosittain tulosneuvottelut. Työsuojeluosasto vastaa työhyvinvointiin liittyvien tulostavoitteiden valmistelusta yhteistyössä ministeriön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaston kanssa.

Kertomusvuonna Työterveyslaitos antoi tulossopimuksen mukaisesti työsuojeluhallinnolle asiantuntijatuokea lainsäädännön valmistelussa, valvonnan suuntaamisessa, valvonnan vaikuttavuuden arvioinnissa, julkaisu- ja koulutustoiminnassa, sekä useissa kansallisissa ja EU- tasoissa työryhmissä. Työterveyslaitos toteutti lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön koordinoiman Työhyvinvointifoorumin operatiivisia tehtäviä ja osallistui loppuvuonna uuden hallitusohjelman mukaisen Työhyvinvointifoorumin ja Johtamisen kehittämisverkoston toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Työsuojelun vastuualueet tekivät yhteistyötä työpaikojen radonpitoisuuksien valvonnassa Säteilyturvakeskuksen kanssa. Työterveyshuollon valvonnassa yhteistyötä tehtiin taas aluehallintovirastojen peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueiden kanssa.

KT Kuntatyönantajat on ollut myötävaikuttamassa työsuojelun valvontatoiminnan painopisteen siirtämisessä hanketyyppiseen valvontaan. Kuntahankkeessa tehtävän yhteistyön taustalla ovat olleet myönteiset kokemukset 2004–2007 toteutetusta terveydenhuoltoa koskeneesta vastaaventyyppisestä hankkeesta. Hankemuotoisella valvontatoiminnalla on mahdollista saavuttaa ainakin kahdenlaisia vaikutuksia: valvontatoiminnan vaikuttavuus paranee ja menettelytavat on mahdollista saada yhdenmukaisiksi maan eri osissa, ja toisaalta työyhteisöt saavat arvokasta tietoa toimintansa kehittämiseen. Luottamuksellisen ilmapiirin synnyttäminen ja säilyttäminen hankkeen eri toimijoiden kesken sekä kuntakentän luottamus hanketta toteuttaviin tahoihin on aivan keskeistä tällaisessa usean eri toimijan kumppanuustyyppisessä hankkeessa. Yhteistoiminta ja yhteisen keskustelun merkitys korostuu, koska jokainen toimija tuo oman näkökulmansa hankkeeseen. Tähänastiset kokemukset yhteistyöstä ja eri näkökulmien yhteensovittamisesta ovat olleet myönteisiä.

Kuva: Seppo Haavisto

*Markku Roiha, työmarkkina-asiamies,
KT Kuntatyönantajat*

Kansainvälinen yhteistyö

Työsuojeluhallinto tekee kansainvälistä yhteistyötä osallistamalla erilaisten työryhmien työskentelyyn ja kokemusten vaihtoon eri foorumeilla. Vierailut ja tutustumiset Suomen ja muiden maiden työsuojeluhallintojen välillä ovat myös osa yhteistyötä.

Eurooppalainen yhteistyö

Kertomusvuonna sosiaali- ja terveysministeriön virkamiehet osallistuivat komission alaisten ja muiden eurooppalaisten työryhmien työskentelyyn.

Euroopan komission yhteydessä toimiva **Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoo-antava komitea (Advisory Committee on Safety and Health at Work)**

käsittelee kolmikantaisesti työterveyteen ja työturvallisuuden kuuluvia asioita. Komitean alaisuudessa toimii kolmikantaisia työryhmiä, joihin työsuojeluosaston virkamiehet osallistuivat. Edellä mainituissa työryhmissä lainsäädäntöön liittyvä yhteistyö on ollut laajaa ja monipuolista. Kertomusvuonna komissiossa arvioitiin EU:n työsuojelustrategia vuosille 2007–2012. Suomen työsuojeluhallinto korosti tarvetta valmistella uutta strategiaa vuosille 2013–2020. Ergonomia-direktiivi, kirjallinen riskinarviointi ja työmarkkinaosapuolten sopimus kampaamoiden turvallisuudesta olivat näkyvästi esillä.

Vuonna 2012 jatkui **sähkömagneettisia kenttiä koskevan direktiiviehdotuksen** valmistelu. Direktiivissä vahvistetaan terveyttä ja turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset työntekijöiden suojelemiseksi altistumiselta

sähkömagneettisista kentistä aiheutuville riskeille.

Suomella on ollut varsin aktiivinen rooli direktiivin valmistelussa, erityisesti neuvoston sosiaali-asioiden työryhmässä. Menestyksen avaintekijöinä ovat olleet kansallinen verkostoyhteistyö direktiivin valmistelussa sekä Suomen erittäin vahva asiantuntijaosaaminen ja sen tehokas hyödyntäminen.

Johtavien työsuojelutarkastajien komitea SLIC (Senior Labour Inspectors' Committee) on Euroopan komission yhteydessä toimiva työsuojeluviranomaisten yhteistyöelin. Komitean alaisissa työryhmissä työsuojeluosaston virkamiehet osallistuivat yhteistyöhön valvontatyöryhmässä sekä koneiden ja suojainten MACHEX-työryhmässä. Eurooppalaista valvontayhteistyötä tehtiin psykososiaalisiin riskeihin liittyvässä valvontakampanjassa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen ylitarkastaja osallistui Espanjan työsuojeluhallinnon arviointiin. Kolme tarkastajaa Ranskasta perehtyi syksyllä kahden viikon ajan työsuojeluvalvontaan Suomessa.

EU:n työsuojeluvalvonnan tiedonvaihtoverkoston SLIC-KSS:n kautta työsuojeluviranomaiset voivat esittää toisilleen kysymyksiä. Verkoston kautta esitettiin 38 kysymystä, joista yksi oli Suomen esittämä. Kysymykset koskivat erilaisia työsuojeluvalvontaan liittyviä asioita. Verkoston kautta annettiin kaksi varoitusta valvonnassa huomioon otettavaksi. Molemmat varoitukset koskivat vaarallisia tuotteita.

Syksyllä 2012 alkaneessa **lähetettyjen työntekijöiden valvontaa koskevassa EU-projektissa** tavoitteena on parantaa eri maiden viranomaisten ja työmarkkinajärjestöjen välistä yhteistyötä kansainvälisellä ja kansallisella tasolla. Projektissa keskitytään erityisesti rakennusalaan ja maatalousalaan.

Projekti toteutetaan kolmessa eri maaryhmässä. Suomen kanssa samassa maaryhmässä on muun muassa Viro ja Puola, joista tulee huomattavasti lähetettyjä työntekijöitä Suomeen.

Muita eurooppalaisia työryhmiä, joiden työskentelyyn työsuojeluosaston virkamiehet osallistuivat, ovat konekomitea, lähetettyjen työntekijöiden komitea sekä koneiden ja henkilönsuojainten hallinnollisen yhteistyön ADCO-työryhmät.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston strategiaa toteutettiin kansallisella tasolla työsuojeluneuvotelukunnan Bilbao-jaoston koordinoimana. ”Yhteistyöllä riskit hallintaan”-kampanjalla vahvistettiin työpaikkojen riskienhallintaosaamista.

Pohjoismainen yhteistyö

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on edustajat Pohjoismaisessa työelämän virkamieskomiteassa ja Pohjoismaisessa työympäristöjaostossa, jotka ovat työympäristöalan pysyviä Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisia yhteistyöelimiä. Ministeriöllä on edustaja myös ympäristösektoriin kuuluvassa Pohjoismaisessa kemikaaliryhmässä.

Parempaa työympäristöä ja työhyvinvointia edistettiin pääasiassa projektitoiminnan kautta. Työsuojeluhallinnon virkamiehet osallistuivat useisiin Pohjoismaisen työympäristöjaoston hankkeisiin tai työryhmiin.

Työsuojeluviranomaiset järjestävät joka toinen vuosi Pohjoismaisen työympäristökonferenssin. Vuonna 2012 konferenssi pidettiin Trondheimissä. Konferenssin teemana oli ”Uusi työelämä: Nuoret työntekijät ja uudet haasteet”.

Pohjoismaiden työsuojeluhallintojen johtajat kokoontuvat vuosittain käsittelemään ajankohtaisia asioita. Keväällä johtajat kokoontuivat Helsingissä ja syksyllä Reykjavikissa.

Suomi on puheenjohtajana **Terveiden ja Hyvinvoinnin Pohjoisen Ulottuvuuden Kumppanuudessa (Northern Dimension on Public Health and Social Wellbeing NDPHS)** vuosina 2012–2013. NDPHS on tuottanut Health at Work -strategian puolivälivaluuaation ja jäsenmaiden työterveyshuollon selvityksen vuonna 2012.

Liite 1

Työsuojeluhallinnon toiminta numeroina (vuoteen 2009 saakka tiedot ovat työsuojelupiirien tietoja)

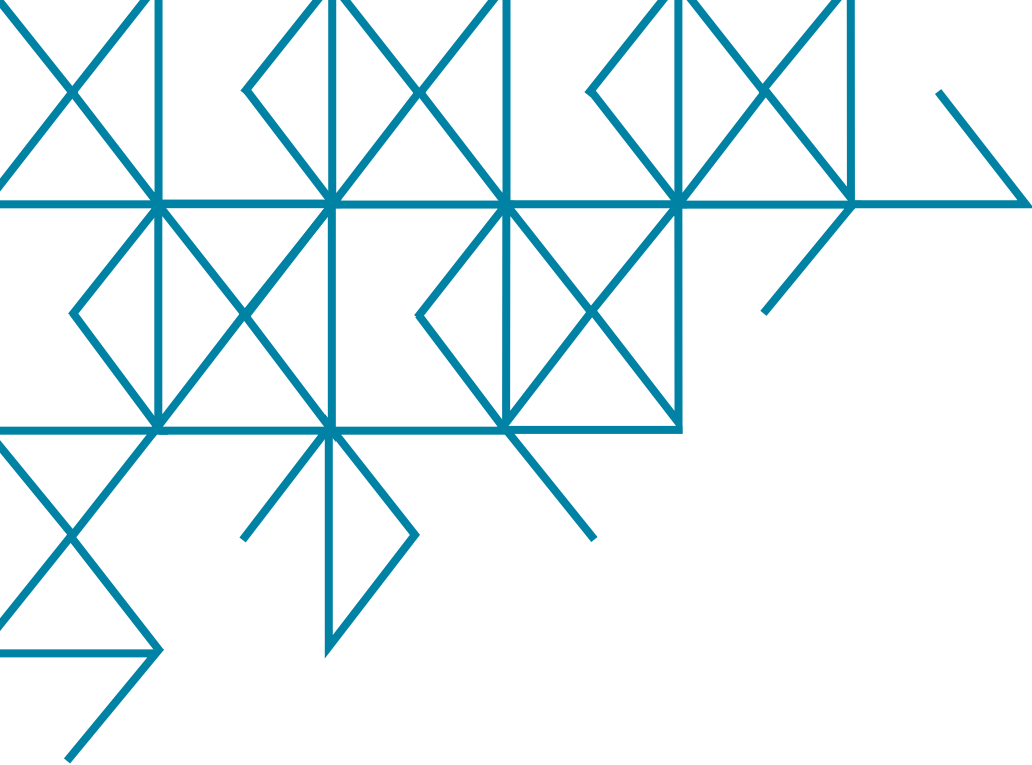
Työpaikkatarkastukset	2008	2009	2010	2011	2012
Tarkastusten lukumäärä	20 477	19 916	20 072	22 283	22 500
Tarkastettujen valvontakohteiden lukumäärä	14 717	14 618	14 162	15 983	18 700
Yhteen tarkastukseen työpaikalla käytetty aika keskimäärin (tuntia)	2,1	2,0	2,0	1,6	1,6
Toimintaohjeet ja kehotukset					
Toimintaohjeet	35 613	37 109	37 337	38 376	42 450
Kehotukset	5 729	5 072	5 750	6 304	6 420
Pakkokeinot					
Vastuualueen vahvistamat käyttökiellot	39	40	14	38	42
Vastuualueen vahvistamatta jättämät käyttökiellot	14	6	8	9	2
Velvoittavat päätökset	168	184	218	200	210
Tilaaajavastuun laiminlyöntimaksujen lkm	99	99	53	30	59
Tutkintapyynnöt ja lausunnot					
Tutkintapyynnöt poliisille	331	366	287	367	425
Lausunnot poliisille/syöttäjille	547	522	710	805	855
Palvelukysyntä					
Asiakkaiden yhteydenotot/palvelukysynnän kokonaismäärä	85 027	78 103	56 087	52 905	60 200
-työsuhdeasiat	45 350	44 638	9 254	30 359	30 900
-työolosuhdeasiat	33 833	26 736	15 549	20 140	23 200
-muu palvelukysyntä	6 036	5 679	1 284	2 405	6 100
Tarkastukset pyynnöstä/ tarkastusten lkm	3 357	2 766	1 719	1 405	1 955
Asiakasaloitteisia koulutustilaisuuksia			224	208	222
Työtapaturmien ja ammattitautien tutkinta					
Tutkitut työtapaturmat	856	700	725	731	740
Tutkitut ammattitaudit	47	29	25	62	75
Vastuualueiden lupahallinto					
Asbestivaltuutukset	31	25	36	35	21
Työaikaan liittyvät poikkeusluvut	204	195	149	137	369
Henkilöstö (henkilötyövuotta)					
Työsuojeluosasto	76	71	69	66	66
Vastuualueet	448	446	418	411	421
Talous					
Työsuojeluosaston toimintamenot (1000 euroa)	4 784	4 713	4 413	4 595	4 548
• palkat ja palkkiot	4 226	4 117	4 026	4 024	4 135
• matkat	212	233	171	152	166
• kulutusmenot	346	363	216	418	246
Vastuualueiden toimintamenot (tuhatta euroa)	27 004	28 424	24 543	24 237	26 157
• palkat ja palkkiot	20 502	21 513	21 181	20 980	22 363
• matkat	1 261	1 336	1 198	1 175	1 322
• kulutusmenot	5 241	5 575	2 164	2 082	2 472

Liite 2

Vuonna 2012 valmistuneet säädökset

10	Laki työ sopimuslain 2 luvun muuttamisesta Annettu 13.1.2012
11	Laki lähetetyistä työntekijöistä annetun lain muuttamisesta Annettu 13.1.2012
20	Laki työterveyshuoltolain muuttamisesta Annettu 20.1.2012
133	Valtioneuvoston asetus traktoreiden, niiden perävaunujen ja traktorilla vedettävien vaihdettavissa olevien laitteiden EY-tyyppi- väksynnästä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta Annettu 15.3.2012
139	Laki merityösopimuslain 1 luvun 1 §:n ja 13 luvun muuttamisesta Annettu 23.3.2012
140	Laki merityöaikalain 9 ja 9 a §:n muuttamisesta Annettu 23.3.2012
141	Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 12 §:n muuttamisesta Annettu 23.3.2012
142	Laki merimiesten vuosilomalain muuttamisesta Annettu 23.3.2012
188	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta Annettu 25.4.2012
189	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta Annettu 25.4.2012
220	Valtioneuvoston asetus räjähteiden vaatimustenmukaisuuden toteamisesta annetun asetuksen muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta Annettu 10.5.2012
221	Valtioneuvoston asetus räjähteiden vaatimustenmukaisuuden toteamisesta annetun asetuksen muuttamisesta Annettu 10.5.2012
395	Laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella Annettu 15.6.2012
396	Laki työturvallisuuslain 48 §:n muuttamisesta Annettu 15.6.2012
397	Laki rikoslain 47 luvun 1 ja 8 §:n muuttamisesta Annettu 15.6.2012
398	Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteystoiminnasta annetun lain muuttamisesta Annettu 15.6.2012
449	Laki ulkomaalaislain muuttamisesta Annettu 20.7.2012
451	Laki työ sopimuslain muuttamisesta Annettu 20.7.2012
452	Laki lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta Annettu 20.7.2012
469	Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain muuttamisesta Annettu 10.8.2012
568	Valtioneuvoston asetus työssä käytettävien ajoneuvojen peruutushälyttimestä Annettu 18.6.2012
608	Valtioneuvoston asetus työturvallisuussäännöksiä valmistelevasta neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 ja 3 §:n muuttamisesta Annettu 8.11.2012
656	Valtioneuvoston asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 3 e §:n muuttamisesta Annettu 29.11.2012

729	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus eräiden aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueen toimialueista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 2 §:n muuttamisesta Annettu 4.12.2012
820	Valtioneuvoston asetus laivaväen ruokahuollosta aluksella Annettu 13.12.2012
825	Valtioneuvoston asetus laivaväen asuinympäristöstä aluksella Annettu 13.12.2012
843	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveysministeriön maksullisista suoritteista Annettu 18.12.2012
873	Laki työsopimuslain 2 luvun 4 §:n muuttamisesta Annettu 21.12.2012
874	Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 6 §:n muuttamisesta Annettu 21.12.2012
920	Laki työsopimuslain muuttamisesta Annettu 28.12.2012
921	Laki merityösopimuslain muuttamisesta Annettu 28.12.2012
923	Laki yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 49 §:n muuttamisesta Annettu 28.12.2012
925	Laki vuorotteluvapaalain 9 §:n muuttamisesta Annettu 28.12.2012
927	Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta Annettu 28.12.2012
1002	Laki vuorotteluvapaalain 9 §:n muuttamisesta Annettu 28.12.2012
1091	Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 25 c §:n muuttamisesta Annettu 29.12.2012

Työsuojeluhallinto

